

Nr 61.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt förre extra polismannen H. E. Isberg; given Stockholms slott den 22 januari 1937.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 22 januari 1937.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför:

Jag anhåller att få underställa Kungl. Maj:ts prövning fråga om pension åt förre extra polismannen Hans Elis Isberg.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Isberg är född den 19 augusti 1870 och således 66 år gammal;

att han under tiden 1 oktober 1913—31 december 1914 varit av länsstyrelsen i Örebro län förordnad att med polismans befogenhet och skydd biträda kronobetjäningen vid upprätthållande av ordning och säkerhet vid Stråssa och närmaste trakten däromkring ävensom vid då pågående järnvägsbyggnad mellan Storå och Stråssa;

att han under åren 1915—1931 enligt förordnanden av förenämnda länsstyrelse innehåft anställning såsom extra polisman med huvudstation i Stråssa;

att han under sin tjänstetid såsom biträde åt kronobetjäning och såsom extra polisman åtnjutit avlöning, som utgått med belopp, för år räknat, och bestritts på sätt, som nedan angives, nämligen

Å r	Av Stråssa gruve aktiebolag (åren 1913—1919) eller trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund (åren 1920—1931)	Av Ramsbergs socken	Av statsmedel (förutom dyrtids-tillägg)	Summa
1913 och 1914.....	1,200	—	—	1,200
1915 och 1916.....	400	200	600	1,200
1917	400	300	700	1,400
1918	1,400	—	—	1,400
1919	1,250	—	1,000	2,250
1920—1923	1,650	—	1,000	2,650
1924 och 1925.....	1,320	—	1,000	2,320
1926—1931	1,320	—	1,200	2,520

samt att Isberg av trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund från och med den 1 januari 1935 tillerkänts understöd tills vidare av 400 kronor för år jämte förmån av fri bostad och lyse eller, därest nämnda naturaförmåner ej skulle till honom utgå, av 600 kronor för år.

Länsstyrelsen i Örebro län har, med föranledande av en av Isberg hos länsstyrelsen gjord, den 16 december 1935 dagtecknad ansökning, hemställt om utverkande åt Isberg av pension av statsmedel.

Landsfiskalen i Lindes distrikt har i ärendet framhållit, bland annat, att Isberg, som bestritt sin befattning såsom extra polisman på ett utmärkt och nitiskt sätt, för sin utkomst vore helt beroende av honom tillkommande pensionsförmåner.

Statskontoret har i ärendet anfört i huvudsak följande:

Under ungefärligen samma förhållanden som i detta fall föreligga har riksdagen vid flera tillfällen beviljat pension åt polisman, till vilkens avlöning bidrag utgått av statsmedel. Därvid har som villkor pläгат uppställas, att bidrag till vederbörandes pensionering lämnas även från annat håll.

Enligt de grunder, som pläga tillämpas för avpassande av pensionsbelopp i liknande fall, synes man böra beträffande Isberg räkna med ett pensionsunderlag, motsvarande 2/3 av avlöningen, 2,520 kronor, eller 1,680 kronor, samt, enär Isberg vid avgången från befattningen den 31 december 1931 endast innehade 18 fulla tjänstår, reducera pensionen till $(18/30 \times 1,680 =)$ 1,008 kronor. Efter en ytterligare reduktion med 10 procent av sistnämnda belopp med hänsyn till att Isberg icke själv bidragit till sin pensionering och efter avrundning till närmast högre med 12 jämnt delbara tal skulle det slutliga pensionsbeloppet uppgå till 912 kronor. Med denna utgångspunkt läser, då trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund beviljat Isberg en pension å

600 kronor, den årliga pensionen av statsmedel böra utgöra högst 312 kronor.

I allmänhet har riksdagen medgivit, att dyrtidstillägg må utgå å det pensionsbelopp, som skall bestridas av statsmedel, endast under förutsättning att sådan förmån jämväl utbetalas å den pension, som från annat håll åtnjutes. Då emellertid i nu förevarande fall den av förutnämnda bolag åt Isberg beviljade pensionen är jämförelsevis stor i förhållande till beloppet av bolagets bidrag till hans avlöning, vore det knappast rimligt att kräva, att bolaget skulle, utöver redan beviljad pension, därjämte utgiva särskild tilläggsförmån.

Under åberopande av vad sålunda anförts har statskontoret hemställt, att Isberg måtte från och med ingången av december 1935, under vilken månad han till länsstyrelsen inkommit med framställning om pension, komma i åtnjutande av en årlig pension av statsmedel å 312 kronor, under villkor att pension till minst 600 kronor för år utginge från trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund, samt att å ifrågavarande pension av statsmedel måtte få utgå dyrtidstillägg enligt de grunder, som vore eller kunde varda fastställda för pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst, med iakttagande att dyrtidstillägget skulle beräknas å det sammanlagda pensionsbeloppet men utgå allenast med vad som av det sålunda beräknade dyrtidstillägget belöpte å den av statsmedel utgående delen av pensionsbeloppet.

Med hänsyn till föreliggande förhållanden anser jag mig böra tillstyrka, att — i enlighet med vad som skett i vissa tidigare liknande fall — staten lämnar sin medverkan till Isbergs pensionering. Mot vad statskontoret i sådant hänseende föreslagit har jag icke funnit anledning till annan erinran än att det synes mig skäligt, att Isberg får uppbära dyrtidstillägg å hela det pensionsbelopp, 912 kronor, varav statskontoret ansett Isberg böra komma i åtnjutande, samt att detta dyrtidstillägg i sin helhet bestrides av statsmedel.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

dels att förre extra polismannen Hans Elis Isberg må, räknat från och med den 1 december 1935, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 312 kronor, under villkor att understöd till värde av minst 600 kronor för år utgår från trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund,

dels ock att dyrtidstillägg må för Isberg beräknas å ett belopp av 912 kronor för år.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

P. J. Arrhenius.